

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **MUDr. D. B.**, bývajúceho v B., proti žalovanej **Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v B., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 C 180/2005, na dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2008 sp. zn. 5 Co 134/2007, 5 Co 135/2007 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 sp. zn. 15 Co 236/2009, takto

r o z h o d o l :

1. Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 sp. zn. 15 Co 236/2009 **o d m i e t a .**
2. Konanie o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2008 sp. zn. 5 Co 134/2007, 5 Co 135/2007 **z a s t a v u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. decembra 2006 č.k. 19 C 180/2005-87 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal na žalovanej zaplatenia náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. spôsobenej mu nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I v období rokov 2002-2003 v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 73/2000. Žalobcu zaviazal k povinnosti v lehote 3 dní nahradiť trovy konania štátu v sume 1 140 Sk a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Okresný súd uznesením z 26. februára 2007 č.k. 19 C 180/2005-93 uložil žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 20 000 Sk. Na odvolania žalobcu proti vyššie

uvedeným rozhodnutiam Okresného súdu Bratislava I Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. októbra 2008 sp. zn. 5 Co 134/2007, 5 Co 135/2007 rozsudok ako i uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca (prvým) dovolaním, v ktorom zároveň žiadal, aby mu pre dovolacie konanie bol ustanovený zástupca z radov advokátov.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 22. apríla 2009 č.k. 19 C 180/2005-139 zamietol žiadosť žalobcu o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, lebo v danom prípade neboli splnené podmienky v zmysle § 30 O.s.p., keďže u žalobcu neboli zistené predpoklady na oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 138 ods. 1 O.s.p.; tieto predpoklady žalobca napriek výzve súdu nepreukázal. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. januára 2010 sp. zn. 15 Co 236/2009 uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov potvrdil s poukazom na správnosť záveru súdu prvého stupňa, že v prípade žalobcu nie sú dané predpoklady pre jeho oslobodenie od súdnych poplatkov. Aj toto potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca (druhým) dovolaním, v ktorom opätovne poukázal na svoje nepriaznivé majetkové pomery a ťaživú sociálnu situáciu.

Žalovaná sa k dovolaniam nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

1. So zreteľom na potrebu vyriešiť najprv otázku splnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (povinného zastúpenia dovolateľa bez právnického vzdelania v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal dovolací súd najskôr, či je procesne prípustné **druhé dovolanie** žalobcu.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce

uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodit' z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovenie zástupcu z radov

advokátov pre dovolacie konanie, dovolací súd poznamenáva, že rozhodnutím o neustanovení zástupcu z radov advokátov žalobcovi v dovolacom konaní nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver vyplýva z toho, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené a tiež s prihliadnutím na skutočnosť, že zo spisu nevyplýva, že by súdy dovolateľovi neustanovili zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, hoci by pre to boli dané procesné predpoklady, dospel dovolací súd k záveru, že postup súdov bol v súlade so zákonom a nemal za následok znemožnenie realizácie procesných práv žalobcu. Keďže procesná prípustnosť (v poradí druhého) dovolania žalobcu nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol tento jeho opravný prostriedok ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

2. Pokiaľ ide o **prvé dovolanie** žalobcu, dovolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa.

Žalobca v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie (a že teda v dovolacom konaní nemusí byť zastúpený advokátom). Bol oboznámený s rozhodnutiami súdov oboch nižších stupňov o tom, že sa mu neustanovuje zástupca z radov advokátov, a bol tiež dostatočne poučený o právnych následkoch nevyhovenia výzve, aby do spisu založil plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. Napriek tomu ale výzvu súdu nerešpektoval a do spisu nezaložil advokátovi udelenú plnú moc. V dôsledku toho zostal nedostatok osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o (prvom) dovolaní žalobcu zastavil (§ 243c O.s.p., § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.).

Žalobca z procesného hľadiska zaviniť, že sa jeho (druhé) dovolanie muselo odmietnuť a konanie o jeho (prvom) dovolaní zastaviť, a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková